

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

**РЕЄСТР ЗАВЕРШЕНИХ НАУКОВИХ РОЗРОБОК
ІНЦ «ІЗ НААН»**

**Вінниця
2025**

УДК 631.5:631.527:001.895(477.41)

Р 31

Рекомендовано до друку

Вченою радою ННЦ «ІЗ НААН» (протокол № 11 від 10 листопада 2025 р.)

Р 31 Реєстр завершених наукових розробок ННЦ «ІЗ НААН»
/О.Л. Оксимець, О.І. Вітвіцька, А.М. Ткаченко, О.В. Тимошенко,
Л.М. Сінельник, Т.І. Кучма, А.О. Гмир. Вінниця : ТВОРИ, 2025. 15 с.

ISBN 978-617-552-981-2

Видання містить короткий опис завершених наукових розробок ННЦ «ІЗ НААН», які мають охоронні документи, патенти, свідоцтва та включені до Державного реєстру сортів, що є важливою складовою розвитку агросектору Київської обл. Розраховано на керівників та спеціалістів сільськогосподарських формувань різних форм господарювання, фахівців органів державного управління аграрного сектору, викладачів і студентів навчальних закладів аграрної освіти.

УДК 631.5:631.527:001.895(477.41)

© ННЦ «ІЗ НААН», 2025

ISBN 978-617-552-981-2

© ТОВ «ТВОРИ», 2025

ВСТУП

Відновлення та подальший розвиток агропромислового виробництва Київської обл. в умовах воєнних та післявоєнних трансформацій вимагають комплексного перегляду підходів до функціонування аграрного сектору. У сучасних умовах ключового значення набувають системне впровадження інновацій, модернізація виробничих процесів та використання ресурсощадних технологій, що забезпечують підвищення продуктивності та економічної стійкості сільськогосподарських підприємств. Водночас особливої актуальності набуває реалізація принципів сталого розвитку, що передбачають паритет економічних інтересів, екологічної безпеки та соціальної стабільності сільських територій. Істотний внесок у досягнення цих цілей забезпечують біоінновації, які сьогодні стають одним із ключових факторів економічної конкурентоспроможності регіонів. Зростаюча увага сільськогосподарських товаровиробників до сортів, адаптивних технологій, органічного землеробства пояснюється їх здатністю забезпечувати не лише високі врожаї, але й зниження виробничих витрат, підвищення якості продукції та розширення ринкових можливостей. У сучасних умовах саме інноваційні підходи формують фундамент для створення нових конкурентних переваг, що дає можливість аграрним підприємствам Київщини утримувати та зміцнювати свої позиції як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

Важливим напрямом інноваційного розвитку є забезпечення ефективного трансферу технологій, що створюються в установах Національної академії аграрних наук України. Інноваційні продукти ННЦ «ІЗ НААН» становлять фундамент сучасної селекції, агротехнологій та біотехнологічних рішень, здатних забезпечити швидке відновлення виробничих потужностей у регіоні. Саме тому формування реєстру завершених наукових розробок, які мають охоронні документи, патенти, свідоцтва та включені до Державного реєстру сортів, є важливою складовою розвитку агросектору Київської обл.

Зазначений реєстр спрямований на реалізацію практичних завдань – слугує інструментом для агровиробників, які прагнуть впроваджувати

високопродуктивні технологічні рішення, а також стратегічних цілей, виступаючи базою для розроблення регіональних програм підтримки інновацій, розвитку біоекономіки та формування політики смарт-спеціалізації.

Формування реєстру здійснювалося з урахуванням не лише наукової новизни та потенціалу продуктивності, а й ринкової доцільності, прогнозованого попиту, економічного ефекту та відповідності цілям сталого розвитку аграрного сектору. Такий підхід забезпечує практичну спрямованість роботи та підвищує ефективність подальшої комерціалізації наукових результатів.

Підвищення інноваційного потенціалу та підтримка національної селекції є ключовими чинниками зміцнення продовольчої безпеки країни, розвитку внутрішнього ринку сортових ресурсів та забезпечення економічної стабільності аграрного сектору України в умовах глобальної конкуренції.

Сорт гречки їстівної ПОКРОВСЬКА

Напрямок і назва інноваційного рішення – технології циркулярної економіки (згідно з постановою КМУ № 942).

Короткий опис наукової розробки, новизна – сорт індетермінантний, високопродуктивний, придатний до механізованого збирання – стійкий проти вилягання та обсіпання, з дружнім досяганням, а також високими технологічними якостями зерна. Відноситься до сортів пізньостиглого типу: тривалість вегетаційного періоду 78–86 днів. Висота рослин до 110 см. Насіння довге, ромбічної форми, з помірно коричневим забарвленням шкірки. Квітка з білим забарвленням пелюсток. Маса 1000 насінин (за стандартної вологості 14 %) 27–29 г.

Проблема, на рішення якої спрямована розробка – забезпечення інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій (згідно з постановою НААН №18/05).

Аналоги, переваги – сорт інтенсивного типу (добре реагує на умови вирощування та удобрення). Потенціал врожайності насіння становить 3,2 т/га. Вміст білка – 15,5–16 %. Плівковість зерна – 20,0 %. Вихід крупи – 75–76 %. Крупність ядра гречки 31–32,5 %. За результатами кваліфікаційної експертизи сорт рекомендований до поширення в зоні Лісостепу.

Автори, науково-практична база – Тараненко Л.К., Яцишен О.Л., Каражбей П.П., Заїка Є.В. Оригіатор ННЦ «ІЗ НААН».

Форми впровадження – ліцензійні та господарські договори.

Соціальна або екологічна доцільність – виражена в підвищенні економії енергоресурсів, екологічній безпеці, створенні нових робочих місць, розвитку соціальної інфраструктури, тощо.

Сутність розробки, охоронні документи – сорт внесений до Державного реєстру сортів рослин України у 2020 р. Свідоцтво на сорт № 200862 від 06.11.2020. Патент № 210007 від 18.03.2021.

Необхідна допомога для реалізації розробки на бізнес засадах – сорт впроваджується на насінневому ринку. Для реалізації розробки на зерновому

ринку необхідна співпраця з виробниками на бізнес засадах.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування – рослинництво, харчова промисловість (крупа, мед).

Здатність досягти комерційного результату – підвищення конкурентоспроможності сорту за рахунок збільшення врожайності, зниження собівартості та покращенні якості.

Отриманий економічний ефект – за рахунок підвищення урожайності на 0,45 т/га порівняно з аналогами, дохід збільшується на 4500 грн/га, рентабельність – на 15 %.

Для повної реалізації продуктивності сорту рекомендовано впроваджувати сучасні технології вирощування.

Технологія вирощування круп'яних культур за органічного землеробства – забезпечує збільшення урожайності культур на 10–15%, покращання екологічного стану агроландшафтів. Приріст урожайності зерна проса сягає – 1,10 т/га за рівня урожайності в господарстві 2,03 т/га. Прибуток – 6500 грн/га за рентабельності 75 %. Врожайність зерна гречки в середньому – 2,20 т/га, що перевищує на 0,27 т/га за рівня урожайності загальноприйнятих технологій. Прибуток становить 2060 грн/га за рентабельності 81 %.

Адаптивна технологія вирощування гречки – забезпечує урожайність на рівні 1,9 т/га, за приросту зерна 0,5 т/га порівняно із базовою технологією. Прибуток сягає – 3474 грн/га за рентабельності 81 %.

Сорт льону олійного АЛБЬОН

Напрямок і назва інноваційного рішення – технології циркулярної економіки (згідно з постановою КМУ № 942).

Короткий опис наукової розробки, новизна – сорт, що має високі характеристики якості олії. Відноситься до сортів середньостиглого типу: тривалість вегетаційного періоду – 75–85 днів. Висота рослини – до 55–60 см. Насіння овально-видовженої форми, світло-жовтого кольору із зеленуватим відтінком. Квітка білого кольору. Пиляки світло-кремові. Маса 1000 насінин

8,0–9,0 г. Стійкий проти вилягання, розтріскування коробочок і осипання насіння.

Проблема, на рішення якої спрямована розробка – забезпечення інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій (згідно з постановою НААН №18/05).

Аналоги, переваги – сорт інтенсивного типу (добре реагує на умови вирощування та удобрення). Потенціал врожайності насіння становить 2,5–3,2 т/га. Вміст олії в насінні – 41,0 %. Вміст білка – 43,0 %. Придатний до вирощування в Степу, Лісостепу і Поліссі.

Автори, науково-практична база – Дрозд О.М., Заїка Є.В., Пивовар Т.М., Кондратюк В.В., Оригінатор ННЦ «ІЗ НААН».

Форми впровадження – ліцензійні та господарські договори.

Соціальна або екологічна доцільність – виражена в підвищенні економії енергоресурсів, екологічній безпеці, створенні нових робочих місць, розвитку соціальної інфраструктури, тощо.

Сутність розробки, охоронні документи – сорт внесений до Державного реєстру сортів рослин України у 2022 р. Свідоцтво про державну реєстрацію №: 220230 від 20.01.2022 р. Патент №: 220169 від 21.01.2022 р.

Необхідна допомога для реалізації розробки на бізнес засадах – сорт впроваджується на насіннєвому ринку. Для реалізації розробки на зерновому ринку необхідна співпраця з виробниками на бізнес засадах.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування – сорт призначений для отримання олії для продовольчих і технічних потреб та шроту для годівлі тварин і птиці. Може використовуватися як страхова та поживна культура.

Здатність досягти комерційного результату – підвищення конкурентоспроможності сорту за рахунок збільшення врожайності, зниження собівартості та покращанні якості.

Отриманий економічний ефект – за рахунок підвищення урожайності на 0,2 т/га порівняно з аналогами, дохід збільшується на 5000 грн/га, рентабельність – на 10 %.

Для повної реалізації продуктивності сорту рекомендовано впроваджувати сучасні технології вирощування.

Технологія вирощування льону олійного – забезпечує урожайність на рівні 1,50–2,20 т/га. Прибуток сягає 7200–8500 грн/га, за рентабельності 27–47%.

Сорт пшениці озимої ВІКТОРІЯ ПОЛІСЬКА

Напрямок і назва інноваційного рішення – технології циркулярної економіки (згідно з постановою КМУ № 942).

Короткий опис наукової розробки, новизна – сорт середньорослий, висота рослин 104–106 см. Має підвищену зимостійкість. Посухостійкість – висока. Висока стійкість до ураження борошнистою росою, бурюю іржею та помірна стійкість до септоріозу листків. Відмічено високу стійкість до ураження чорноколосцею. Стійкий до вилягання, проростання зерна у колосі, осипання. Середньостиглий, тривалість періоду вегетації 285 діб. Маса 1000 зерен – 46,2–47,8 г.

Проблема, на рішення якої спрямована розробка – забезпечення інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій (згідно з постановою НААН №18/05).

Аналоги, переваги – Потенційна врожайність – 11,4 т/га. Середня врожайність – 7,62 т/га, що на 1,74 т/га більше за стандарт. Вміст протеїну – 13,6 % (+0,7% порівняно до стандарту), клейковини – 29,8 % (+1,1%).

Автори, науково-практична база – Голик Л.М., Камінський В.Ф., Штакал М.І., Левченко О.С., Оригінація ННЦ «ІЗ НААН».

Форми впровадження – ліцензійні та господарські договори.

Соціальна або екологічна доцільність – виражена в підвищенні економії енергоресурсів, екологічній безпеці, створенні нових робочих місць, розвитку соціальної інфраструктури, тощо.

Сутність розробки, охоронні документи – сорт внесений до Державного реєстру сортів рослин України у 2024 р. Свідцтво про державну реєстрацію №:240545 від 27.09.2024 р. Патент №: 240343 від 24.09.2024 р.

Необхідна допомога для реалізації розробки на бізнес засадах – сорт впроваджується на насіннєвому ринку. Для реалізації розробки на зерновому ринку необхідна співпраця з виробниками на бізнес засадах.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування – рослинництво, харчова промисловість (хлібопекарський), кормовиробництво, переробка на біоетанол.

Здатність досягти комерційного результату – підвищення конкурентоспроможності сорту за рахунок збільшення врожайності, зниження собівартості та покращання якості.

Отриманий економічний ефект – вирощування сорту Вікторія Поліська забезпечить зменшення собівартості продукції на 770 грн за 1 т, або на 21,6 % за рахунок підвищення врожайності і групової стійкості до ураження хворобами та придатності до вирощування за енергоощадними технологіями очікуваний додатковий прибуток 0,9–1,4 тис. грн/га.

Для повної реалізації продуктивності сорту рекомендовано впроваджувати сучасні технології вирощування.

Інноваційна технологія вирощування пшениці озимої – забезпечує приріст урожайності на 0,40 т/га щодо загальноприйнятих технологій. Зниження собівартості вирощування 1 т зерна на 353 грн та збільшення прибутку на 12 %.

Сорт жита озимого ЄЛКА

Напрямок і назва інноваційного рішення – технології циркулярної економіки (згідно з постановою КМУ № 942).

Короткий опис наукової розробки, новизна – сорт середньорослий. Висота рослин 120–125 см. Має підвищену зимостійкість. Посухостійкість – висока. Висока стійкість до ураження борошнистою росою, бурюю іржею та помірна стійкість до септоріозу. Стійкий до вилягання, проростання зерна у колосі, осипання. Тривалість періоду вегетації 285 діб. Маса 1000 зерен – 40,2–43,8 г.

Проблема, на рішення якої спрямована розробка – забезпечення

інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій (згідно з постановою НААН №18/05).

Аналоги, переваги – потенційна врожайність – 8,01 т/га. Середня врожайність – 6,89 т/га, що на 0,56 т/га більше за стандарт. Маса 1000 зерен 35,8 г (+ 0,6 г порівняно до стандарту), вміст білка – 11,0 % (+0,8 %), число падіння – 196,4 с. Сорт зимо- та посухостійкий, вирізняється груповою стійкістю проти хвороб (борошнеста роса, бура іржа, снігова пліснява).

Автори, науково-практична база – Губа І.І., Голик Л.М., Симоненко Н.В., Левченко О.С., Штакал М.І., Давидюк Г.В., Оригіатор ННЦ «ІЗ НААН».

Форми впровадження – ліцензійні та господарські договори.

Соціальна або екологічна доцільність – виражена в підвищенні економії енергоресурсів, екологічній безпеці, створенні нових робочих місць, розвитку соціальної інфраструктури, тощо.

Сутність розробки, охоронні документи – сорт внесений до Державного реєстру сортів рослин України у 2025 р. Свідоцтво про державну реєстрацію №250442 від 08.10.2025 р. Патент №: 250202 від 08.10.2025 р.

Необхідна допомога для реалізації розробки на бізнес засадах – сорт впроваджується на насінневому ринку. Для реалізації розробки на зерновому ринку необхідна співпраця з виробниками на бізнес засадах.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування – рослинництво, харчова промисловість (хлібопекарський), кормовиробництво, переробка на біоетанол.

Здатність досягти комерційного результату – підвищення конкурентоспроможності сорту за рахунок збільшення врожайності, зниження собівартості та покращанні якості.

Отриманий економічний ефект – забезпечить зменшення собівартості продукції на 800 грн за 1 т, або на 22,0 % за рахунок підвищення врожайності і групової стійкості до ураження хворобами.

Для повної реалізації продуктивності сорту рекомендовано впроваджувати сучасні технології вирощування.

Інноваційна технологія вирощування жита озимого – забезпечує приріст урожайності на 0,29 т/га щодо загальноприйнятих технологій. Зниження собівартості вирощування 1 т зерна на 301 грн та збільшення прибутку на 11 %.

Сорт тритикале озимого ОЛЕВІЯ

Напрямок і назва інноваційного рішення – технології циркулярної економіки (згідно з постановою КМУ № 942).

Короткий опис наукової розробки, новизна – сорт середньорослий. Висота рослин 121–126 см. Має підвищену зимостійкість. Посухостійкість – висока. Має пшеничний тип зерна, задовільні хлібопекарські якості і може використовуватись для хлібопечення.

Висока стійкість до ураження борошнистою рососою, бурою іржею та помірна стійкість до септоріозу. Стійкий до вилягання, проростання зерна у колосі, осипання. Середньостиглий, тривалість періоду вегетації 275 діб. Маса 1000 зерен – 57 г.

Проблема, на рішення якої спрямована розробка – забезпечення інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій (згідно з постановою НААН №18/05).

Аналоги, переваги – потенційна врожайність – 10,6 т/га. Середня врожайність – 7,30 т/га, що на 0,74 т/га більше за стандарт. Маса 1000 зерен 50,6 г (+ 1,3 г порівняно до стандарту), вміст білка – 10,6 % (+ 0,4 %), вміст крохмалю – 70 % (+1,3%). Сорт зимо- та посухостійкий, вирізняється груповою стійкістю проти хвороб (борошнеста роса, бура іржа, снігова пліснява).

Автори, науково-практична база – Стариченко В.М., Левченко О.С., Ковальчук С.О., Кирильчук А.М., Оригіатор ННЦ «ІЗ НААН».

Форми впровадження – ліцензійні та господарські договори.

Соціальна або екологічна доцільність – виражена в підвищенні економії енергоресурсів, екологічній безпеці, створенні нових робочих місць, розвитку соціальної інфраструктури, тощо.

Сутність розробки, охоронні документи – сорт внесений до Державного реєстру сортів рослин України у 2025 р. Свідоцтво про державну реєстрацію №250477 від 08.10.2025 р. Патент № 250251 від 08.10.2025 р.

Необхідна допомога для реалізації розробки на бізнес засадах – сорт впроваджується на насінневному ринку. Для реалізації розробки на зерновому ринку необхідна співпраця з виробниками на бізнес засадах.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування – рослинництво, харчова промисловість (хлібопекарський), кормовиробництво, переробка на біоетанол.

Здатність досягти комерційного результату – підвищення конкурентоспроможності сорту за рахунок збільшення врожайності, зниження собівартості та покращанні якості.

Отриманий економічний ефект – забезпечить зменшення собівартості продукції на 780 грн за 1 т, або на 22,0 % за рахунок підвищення врожайності і групової стійкості до ураження хворобами.

Для повної реалізації продуктивності сорту рекомендовано впроваджувати сучасні технології вирощування.

Удосконалена технологія вирощування насіння тритикале озимого в стресових умовах середовища – дає можливість отримати приріст урожайності, відносно традиційних технологій 0,48 т/га. Економічний ефект застосування розробки сприяє підвищенню рівня рентабельності до 136 %.

Сорт проса КЕША

Напрямок і назва інноваційного рішення – технології циркулярної економіки (згідно з постановою КМУ № 942).

Короткий опис наукової розробки, новизна – сорт середньостиглий (термін періоду вегетації – 77–89 днів). Рослини середньорослі (110–125 см), разом з добре розвинутою кореневою системою – 120–135 см; стебло потовщене, міцне. Листки видовжено-ланцетні без антоціанового забарвлення. Волоть розкидиста, добре обнасінена, з потовщенням (подушечками) в основі гілочок. Зернівка темно-коричневого (каштанового) забарвлення квіткової луски, крупнозерна (маса 1000 зерен 9,17 г), пливчастість – 18,95 %, форма

зернівки куляста, вирівняність зерна висока (понад 90 %) – основна фракція на решетах 1,8–2,0 мм.

Проблема, на рішення якої спрямована розробка – забезпечення інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій (згідно з постановою НААН №18/05).

Аналоги, переваги – стійкий проти III групи рас сажки, куди входить найбільш агресивна Rs3 (імунний проти ураження 5 патотипами сажки – RsRs 3, 6, 7, 8, 13). Стійкість до вилягання – 8,0 балів. Стійкість до осипання, посухостійкість, а також стійкість проти ураження меланозом та пошкодження просяним комариком – на рівні стандарту. Перевищує державний стандарт та аналоги за крупнозерністю та стійкістю проти вилягання і врожайністю зерна.

Автори, науково-практична база – Проданик А.М., Самборська О.В., Перевертун Л.І., Оригіатор ННЦ «ІЗ НААН».

Форми впровадження – ліцензійні та господарські договори.

Соціальна або екологічна доцільність – виражена в підвищенні економії енергоресурсів, екологічній безпеці, створенні нових робочих місць, розвитку соціальної інфраструктури, тощо.

Сутність розробки, охоронні документи – сорт внесений до Державного реєстру сортів рослин України у 2022 р. Свідоцтво про державну реєстрацію № 220991 від 21.12.2022 р. Патент № 230343 від 16.08.2023 р.

Необхідна допомога для реалізації розробки на бізнес засадах – сорт впроваджується на насіннєвому ринку. Для реалізації розробки на зерновому ринку необхідна співпраця з виробниками на бізнес засадах.

Напрямок, сфера, об'єкт застосування – рослинництво, харчова промисловість (крупя), кормовиробництво (птахівництво, тваринництво). Використання зерна і соломи.

Здатність досягти комерційного результату – підвищення конкурентоспроможності сорту за рахунок збільшення врожайності, зниження собівартості та покращанні якості.

Отриманий економічний ефект – урожайність 4,5–5,5 т/га. За рахунок підвищення урожайності на 0,7 т/га порівняно з аналогами, дохід збільшується на 5600 грн/га, рентабельність – на 15 %.

Для повної реалізації продуктивності сорту рекомендовано впроваджувати сучасні технології вирощування.

Технологія вирощування круп'яних культур за органічного землеробства – забезпечує збільшення урожайності культур на 10–15%, покращання екологічного стану агроландшафтів. Приріст урожайності зерна проса сягає – 1,10 т/га за рівня урожайності за загальноприйнятих технологій 2,03 т/га. Прибуток – 6500 грн/га за рентабельності 75 %. Врожайність зерна гречки – в середньому 2,20 т/га, що перевищує на 0,27 т/га за рівня урожайності загальноприйнятих технологій. Прибуток сягає 2060 грн/га за рентабельності 81 %.

Адаптивна технологія вирощування проса – приріст урожайності зерна проса становить 1,28 т/га за рівня урожайності за загально прийнятих технологій 2,33 т/га. Отриманий прибуток – 14722 грн/га, за рентабельності – 79 %.

ВИСНОВКИ

1. Реєстр завершених наукових розробок є інструментом практичної реалізації високопродуктивних новітніх сортів і технологій.

2. Інтеграція органічного землеробства та біоенергетики забезпечує формування екологічно збалансованої та економічно стійкої моделі розвитку агропромислового комплексу.

3. Ефективна державна політика, розвиток інституційної та інвестиційної підтримки, а також освітньо-науковий супровід є необхідними умовами для успішного впровадження інновацій.

4. Застосування таких підходів сприяє відновленню виробничого потенціалу, підвищенню добробуту місцевих громад і формуванню передумов сталого розвитку аграрного сектору Київської обл.

Наукове видання

ОКСИМЕЦЬ Олександр Леонідович
ВІТВИЦЬКА Оксана Іванівна
ТИМОШЕНКО Ольга Василівна
ТКАЧЕНКО Антон Миколайович
СІНЕЛЬНИК Леся Михайлівна
КУЧМА Тамара Іванівна
ГМИР Аліна Олександрівна

РЕЄСТР ЗАВЕРШЕНИХ НАУКОВИХ РОЗРОБОК
ННЦ «ІЗ НААН»

Підписано до друку 10.11.2025.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк цифровий. Друк. арк. 1,0.
Умов. друк. арк. 0,93. Обл.-вид. арк. 0,57.
Наклад 100 прим. Зам. № 9734/11.

Видавець та виготовлювач ТОВ «ТВОРИ».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р.
21034, м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 62а.
Тел.: 0 (800) 33-00-90, (096) 97-30-934, (093) 89-13-852.
e-mail: info@tvoru.com.ua
<http://www.tvoru.com.ua>